

שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

י"ג כסלו תש"ף
11 דצמבר 2019
סימוכין: 579817519

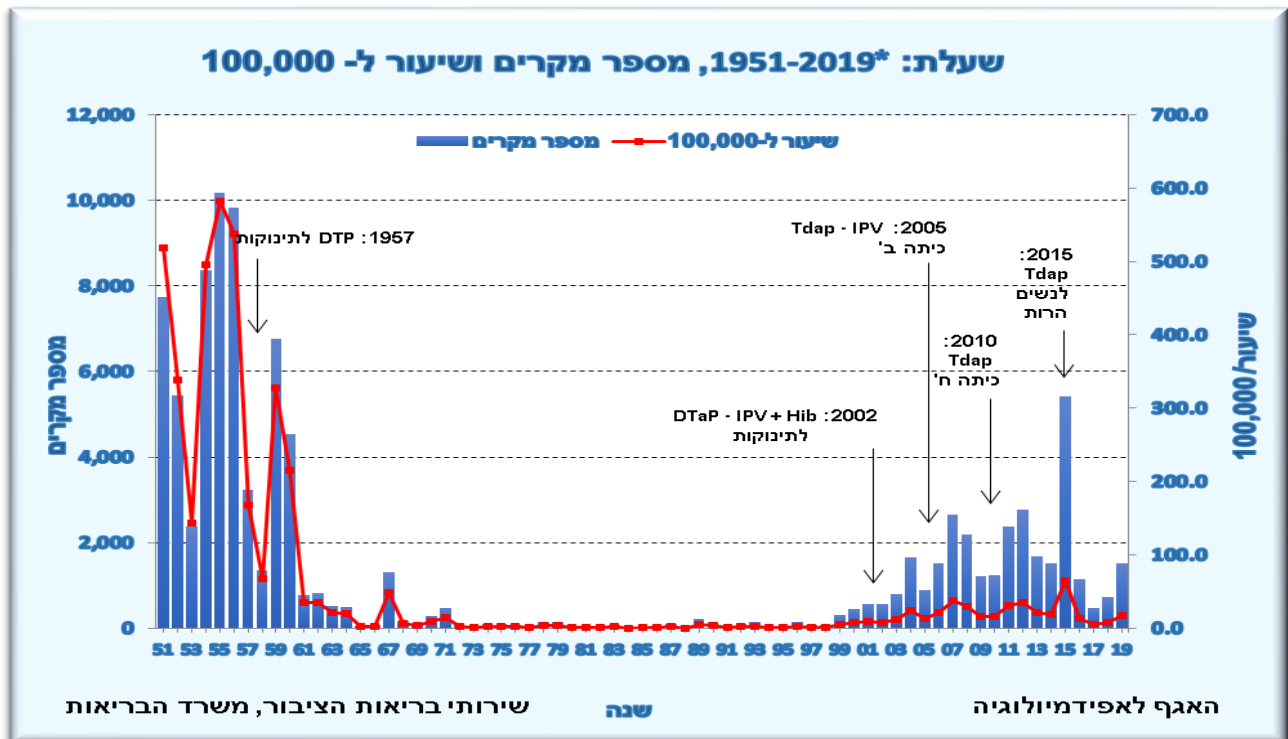
אל: רופאי המחוזות והנפות
מנהלים רפואיים, קופות החולים

הנדון: מחלת השעלת בישראל – עדכון

סימוכין: תדריך החיסונים, פרק י' תרכיבים נגד אסכרה, פלצת ושעלת (אסלוריים), האגף לאפידמיולוגיה
תדריך החיסונים, פרק י' תרכיבים נגד שפעת, האגף לאפידמיולוגיה
חוזר מנכ"ל 8/2016, חיסון תלמידי מקצועות הבריאות ועובדי מערכת הבריאות

עקב פעילות מוגברת של מחלת השעלת בשנת 2019, לרבות תחלואה בקרב תינוקות מתחת לגיל 12 חודשים, ברצוננו לעדכן את המאפיינים האפידמיולוגיים של המחלה בישראל כיום וכן לרענן את ההנחיות למניעתה. יצוין, שתחלואה בשעלת מאופיינת במחזוריות עם עליה משמעותית בתחלואה שנרשמה בשנת 2015. מחזוריות בתחלואה בשעלת קיימת גם במדינות אחרות, כגון ארצות הברית.

תרשים 1

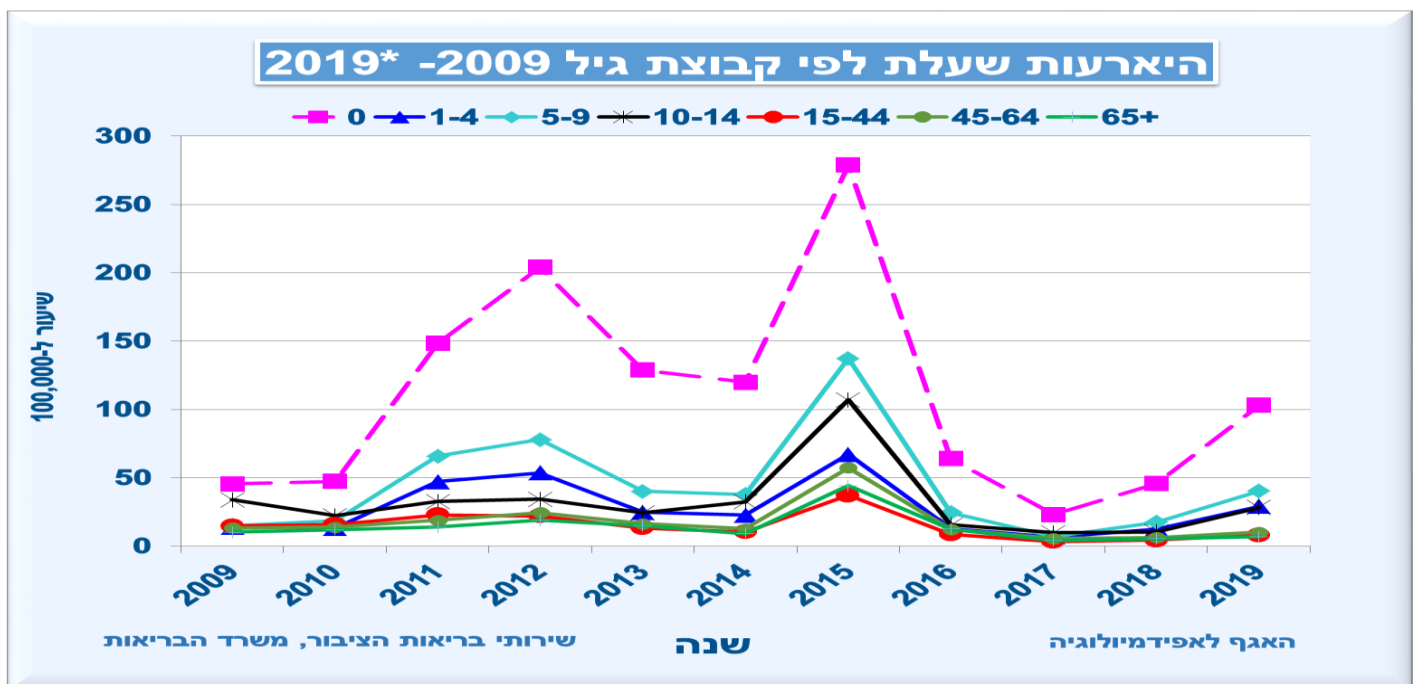
* מעודכן ל-1/12/2019

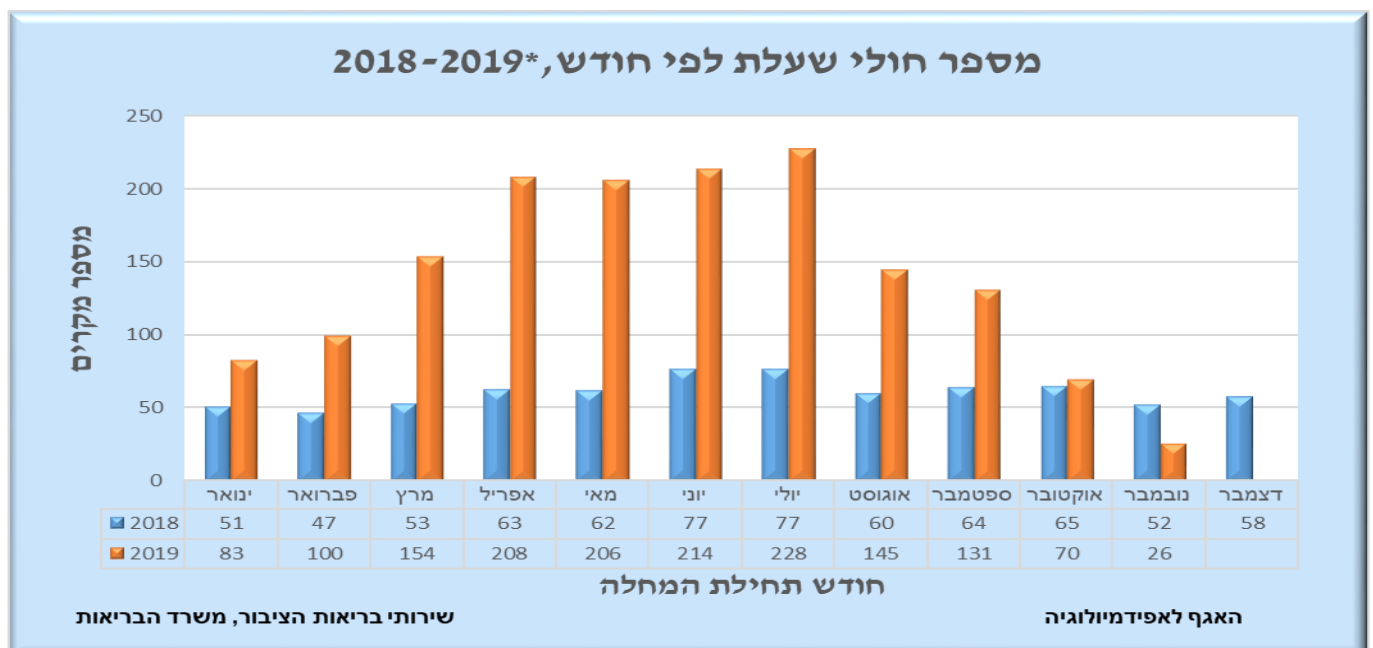
שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

תרשים 2

תרשים 3

* מעודכן ל-1/12/2019

טבלה 2 – התפלגות חולי שעלת לפי קבוצות גיל,
*2019-2018

שנה		קבוצות גיל
2019*	2018	
198	84	0-11 חודשים
41	19	0-1 חודשים
58	22	2-3 חודשים
46	24	4-5 חודשים
50	19	6-11 חודשים
221	90	1-4 שנים
359	149	5-9 שנים
220	79	10-14 שנים
312	164	15-44 שנים
178	105	45-64 שנים
177	58	65 שנים ומעלה
1,565	729	סה"כ

טבלה 1 - התפלגות חולי שעלת לפי לשכה,
*2019-2018

שנה		לשכה
2019*	2018	
454	189	מחוז ירושלים
261	190	מחוז תל אביב
244	65	נפת רמלה
238	76	נפת פתח תקוה
108	39	נפת נתניה
77	40	נפת חיפה
53	18	מחוז דרום
45	14	נפת צפת
27	18	נפת עכו
19	4	נפת חדרה
17	18	נפת עפולה
11	23	נפת כנרת
5	26	נפת רחובות
5	7	נפת אשקלון
1	2	נפת נצרת
1,565	729	סה"כ

טבלה 3 – התפלגות חולי שעלת לפי קבוצות גיל ומצב חיסון, *2019

מצב חיסון						קבוצות גיל
סה"כ	מחוסן מלא	מחוסן חלקי	לא ידוע	לא חוסן	לא דווח	
195	46	17	9	74	51	פחות מ-12 חודשים
220	68	9	20	59	64	1-4 שנים
359	162	11	22	25	139	5-9 שנים
223	117	3	4	7	90	10-14 שנים
312	81	4	34	27	167	15-44 שנים
179	9	1	36	27	105	45-64 שנים
77	5	1	7	19	45	65 שנים ומעלה
1,565	488	46	132	238	661	סה"כ

* מעודכן ל-1.12.2019

שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

מין ולאום:

בקרב חולים מדווחים ב-2019*, 46.6% היו זכרים. 93.7% מהחולים היו יהודים, 2.9% ערבים, ו-3.4% שלגביהם לא דווח הלאום. התפלגויות אלה היו דומות לאלה שדווחו ב-2018.

שיטת אבחון:

בקרב החולים המדווחים ב-2019*, 866 חולים (56.6%) אובחנו בבדיקות סרולוגיות, 26 חולים (1.7%) אובחנו על פי בדיקות מולקולריות, ו-637 חולים (41.7%) אובחנו על פי תסמינים קליניים.

אשפוזים ותמותה:

31 מהחולים (2.0%) שדווחו ב-2019* נזקקו לאשפוז, לעומת 28 חולים (3.8%) שאושפזו ב-2018. 66% מאשפוזים נרשמו בקרב תינוקות בני פחות מ-12 חודשים. הפטירה האחרונה משעלת בישראל נרשמה ב-2016 בתינוק שלא חוסן נגד שעלת.

* מעודכן ל-1.12.2019

שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

1. ריענון הנחיות

לצמצום התחלואה חשוב להקפיד על ההנחיות כדלקמן:

1. מתן/השלמת סדרת החיסון הראשונית בגיל הילדות על פי לוח הזמנים המומלץ (עם הקפדה על מתן המנה הראשונה בגיל חודשיים) ושתי מנות דחף בבתי ספר, וכן מתן טיפול מונע למגעים בהתאם לפרק הרלבנטי בתדריך החיסונים בסימוכין.
2. מתן חיסון לנשים הרות בכל הריון, גם אם ניתן בהריונות קודמים.
במקרים בהם האם לא קיבלה את החיסון בשבועות ההריון 27-36:
א. מתן חיסון לאישה הרה גם אחרי שבוע 36 להריון.
ב. אם החיסון לא ניתן במהלך ההריון, יש לתתו במרפאת קופת חולים בהקדם האפשרי, עד שלושה חודשים (כולל) אחרי הלידה. זאת רק אם האישה לא חוסנה באף מנת חיסון נגד שעלת מגיל 18 ואילך.**
לאחר שלושה חודשים, אם האישה אינה בהריון נוסף, חלות לגביה ההמלצות לאוכלוסייה הכללית.
- ג. מתן חיסון לפני שבוע 27:
במצבים מיוחדים, כגון צורך במתן חיסון עקב פציעה או לאשה לאחר לידה שכבר נמצאת בהריון נוסף, יש לתת את החיסון ואין לתת מנה נוספת של חיסון בהמשך ההריון זה.
ד. אין לחסן נגד שעלת אישה שחלתה בשעלת מאושרת מעבדתית (confirmed case) במהלך ההריון הנוכחי, אך יש להמליץ על קבלת החיסון בהריונות הבאים.
3. בחיסונים לתלמידים בבית ספר, יש לתעדף מתן חיסון לתלמידי כתה ב' נגד טטנוס, דיפתריה, שעלת, פוליו (IPV) ושפעת לפני מתן החיסון נגד שפעת לכתות ג' וד' (על פי הפרק על 'תרכיבים נגד שפעת' בתדריך החיסונים, סעיף 8). על רופא המחוז להחליט על תעודף בתי הספר על פי תחלואה מקומית במחוז.
4. מתן חיסון נגד שעלת לעובדי בריאות תוך הקפדה מיוחדת על המטפלים בתינוקות, בהתאם לחוזר מנכ"ל שבסימוכין.
5. חשוב לדווח על חולים מאובחנים בזמן אמתי וחיוני להקפיד לדווח על מצב חיסון ויתר פרטי הדיווח עבור כל חולה.

** התניה זו הינה עדכון. הפרק הרלבנטי בתדריך יעודכן בהתאם.

שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הואילו להעביר את העדכון ואת ההנחיות לכל הנוגעים בדבר במוסדכם.

בברכה,

אמי'ה אן'ס

ד"ר אמיליה אניס
מנהלת האגף לאפידמיולוגיה

העתקים :

מר מ. בר-סימן טוב, מנכ"ל
פרופ' א. גרוטו, משנה למנכ"ל
פרופ' ס. סדצקי, ראש שרותי בריאות הציבור
ד"ר ו. עזרא, ראש חטיבת הרפואה
ד"ר א. קלינר, סגן ראש שרותי בריאות הציבור
ד"ר ד. צימרמן, מנהלת המחלקה לאם, לילד ולמתבגר
מרכזי אם וילד, לשכות הבריאות
גב' נ. כהן, מפקחת ארצית בריאות הציבור
מר ר. רביע, ממונה מנהל שרותי בריאות הציבור
גב' ב. אלרן, ע/ מפקחת ארצית בבריאות הציבור
מפקחות מחוזיות ונפתיות, לשכות הבריאות
אחיות אפידמיולוגיות, לשכות הבריאות
חברי הועדה המייעצת למחלות זיהומיות וחיסונים
דובר
גב' ש. דהן, מנהלת "קול הבריאות"
גב' ג. שמחוני, מנהלת חטיבת התרופות, שראל
מנהלים רפואיים, קופות החולים
מנהלות השירות המונע, קופות החולים
ד"ר ח. נחמה, ראש האגף לרפואה ציבורית עיריית ת"א
גב' א. מני בן יוסף, מנהלת אגף שרותי בריאות הציבור, עיריית ירושלים
מנהלות השירות המונע, עיריית ירושלים ותל-אביב
ד"ר א. בן ארי, מנהל מרפאת פליטים
חברי האיגוד למחלות זיהומיות
ד"ר ב. לב, יו"ר הצט"מ
פרופ' ש. אשכנזי, יו"ר האיגוד הישראלי לרפואת ילדים
ד"ר ע. קליין קרמר, יו"ר החברה הישראלית לפדיאטריה קלינית (חיפ"ק)
ד"ר ש. ברק, יו"ר החברה הישראלית לרפואת ילדים בקהילה (חיפ"א)
ד"ר מ. שני, יו"ר איגוד רופאי משפחה
פרופ' א. לוננפלד, יו"ר האיגוד למיילדות וגניקולוגיה
ד"ר ח. לוין, יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור
ד"ר א. אברמוביץ, ראש ענף בריאות הצבא, צה"ל

שרותי בריאות הציבור
אגף לאפידמיולוגיה
Division of Epidemiology

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

פרופ' י. מאירוביץ, רופא ראשי, חטיבת בריאות חינוך והדרכה של נטלי
גב' ב. אברהם, סמנכ"ל חטיבת בריאות חינוך והדרכה של נטלי
גב' ר. סגל, אחות אפידמיולוגית, חטיבת בריאות חינוך והדרכה של נטלי
גב' ב. דר, אחות ראשית, חברת נטלי
גב' ב. אלרון, אחות אפידמיולוגית, חברת נטלי
מר ד. חוגי, פמי בריאות, מנהל שרותי בריאות התלמיד
גב' ר. אורן, פמי בריאות, אחות ראשית, שרותי בריאות התלמיד
גב' צ. לאור, פמי בריאות, אחות אפידמיולוגית, שרותי בריאות התלמיד
ארכיון המדינה